

11-13

Δεκεμβρίου 2015

Royal Olympic Hotel
Αθήνα

11^ο

Ετήσιο Διεθνές Συνέδριο

Εξελήξεις **2015**

& Προοπτικές **2016**

στην

Καρδιολογία

Ελληνικό Κολλέγιο Καρδιολογίας

Β΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική
Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο «ΑΤΤΙΚΟΝ»

Τελικό Πρόγραμμα

Flecardia®

flecainide

W M WinMedica
Serving Health for Life

ΑΘΗΝΑ: Πατισιαμοποταίου 41, Τ.Κ. 115 28, Ίλιον
• Τηλ. 210 7488 821-858-860 • Fax: 210 7488 827
• Τηλ. Παραγγελιών: 210 7488 839 • E-mail: info@winmedica.gr
ΘΕΣΣ/ΝΙΚΗ: Εθν. Αντιστάσεως 74 & Αιόλιος, Τ.Κ. 551 33
• Τηλ. 2310-488659 • Fax: 2310 488659
Τμήμα Φαρμακοεπαγρύπτησης, 210 7488821

www.winmedica.gr

Για περαιτέρω επιστημονικές πληροφορίες
απευθυνθείτε στο ιατρικό τμήμα της WinMedica

Volibris®

ambrisentan

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ:

Ambrisentan 5mg και Ambrisentan 10mg
επικαλυμμένα με λεπτό υμένιο δισκία.

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ:

Κάθε επικαλυμμένο με λεπτό υμένιο δισκίο περιέχει
5mg ή 10mg Ambrisentan.

Περιορισμένη ιατρική συνταγή. Η έναρξη
της θεραπείας γίνεται σε νοσοκομείο και
μπορεί να συνεχίζεται εκτός νοσοκομείου
υπό την παρακολούθηση ιατρού.

Βοηθήστε να γίνουν τα φάρμακα πιο ασφαλή και
Αναφέρετε
ΟΛΕΣ τις ανεπιθύμητες ενέργειες για
ΟΛΑ τα φάρμακα
Συμπληρώνοντας την «ΚΙΤΡΙΝΗ ΚΑΡΤΑ»

Για την Περίληψη Χαρακτηριστικών του Προϊόντος
απευθυνθείτε στην εταιρεία:
Α. Κηφισίας 266,152 32, Χαλάνδρι, Αθήνα
Τηλ.: 210 6882100
www.glaxosmithkline.gr

Χαιρετισμός

Αγαπητοί/ές συνάδελφοι,

Για 11^η συνεχή χρονιά η Β΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική στο «Αττικόν» Νοσοκομείο πραγματοποιεί το Ετήσιο Συνέδριο «**Εξελιξείς και Προοπτικές στην Καρδιολογία**». Κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου θα έχουμε την ευκαιρία να παρακολουθήσουμε τις εξελίξεις της χρονιάς που ολοκληρώνεται αληθιά και τις προοπτικές που ανοίγονται για το 2016.

Οι εξελίξεις στον χώρο της Καρδιολογίας είναι σημαντικές και η ανασκόπησή τους νομίζω ότι αποτελεί μια ευκαιρία για όλους τους συμμετέχοντες να εμβαπτισθούν στη σύγχρονη γνώση, ακούγοντας και συζητώντας με σημαντικούς Καρδιολόγους, πολλοί από τους οποίους έχουν πρωτογενή εμπειρία στα θέματα που παρουσιάζουν.

Το Συνέδριο παρουσιάζει ενδιαφέρον για τους νέους και παλαιότερους Καρδιολόγους, για ειδικευόμενους στην Καρδιολογία, για γενικούς γιατρούς και Παθολόγους με ιδιαίτερο ενδιαφέρον στα καρδιαγγειακά νοσήματα αληθιά και για τους φοιτητές Ιατρικής και Νοσηλευτές. Όλους αυτούς τους επιστήμονες από τον χώρο της Υγείας τους προσκαλούμε να απολαύσουμε μαζί τη σύγχρονη γνώση στο πεδίο της Καρδιολογίας.

Με συναδελφικούς χαιρετισμούς,

Ιωάννης Λεκάκης

Καθηγητής Καρδιολογίας

Διευθυντής της Β΄ Πανεπιστημιακής Καρδιολογικής Κλινικής

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
Β΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική
Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο «ΑΤΤΙΚΟΝ»

Ρίμνι 1, 124 62 Χαϊδάρι, Τηλ.: 210 5832352-355, Fax: 210 5832351

Οργανωτική Επιτροπή

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ιωάννης Λεκάκης

ΕΠΙΤΙΜΟΙ ΠΡΟΕΔΡΟΙ

Μαρία Ι. Αναστασίου - Νανά

Δημήτριος Θ. Κρεμαστινός

ΜΕΛΗ

Αίας Αντωνιάδης
Αγάθη Ρόζα Βρεττού
Γεώργιος Γιαννόπουλος
Νικόλαος Δαγρές
Σπυρίδων Δευτεραίος
Αχιλλέας Ζαχαρούλης
Ευστάθιος Ηλιοδρομίτης
Φώτιος Κολλοκάθης
Καλλιρρόη Κουρέα
Διονύσιος Λευθεριώτης
Γεώργιος Μακαβός
Βασιλική Μπιστόλα
Ιγνάτιος Οικονομίδης

Φώτιος Πάνου
Λουκάς Παππάς
Χρήστος Παππάς
Ιωάννης Παρασκευαΐδης
Ιωάννης Παρίσης
Απόστολος Πέτρου
Λουκιανός Ραλλήδης
Ευτυχία Συμεωνίδου
Ελένη Τριανταφυλλίδη
Δημήτριος Φαρμάκης
Γεράσιμος Φιλιππάτος
Παναγιώτα Φλεβάρη
Αλεξάνδρα Φρογουδάκη

Οργάνωση - Γραμματεία

The **MASTERMIND** Group
Organizing your success

Μαραθωνομάχων 26, Μαρούσι 151 24
Τηλ.: 210 6827405, Fax: 210 6827409
E-mail: mbriki@tmg.gr, Website: www.tmg.gr

Παρουσίαση Περιεχομένου Συνεδρίου

Ειδικοί από τον χώρο της καρδιαγγειακής ιατρικής θα παρουσιάσουν τις εξελίξεις στον χώρο αυτό κατά το έτος 2015 αλλά και τις προοπτικές κατά το 2016. Οι εξελίξεις και οι προοπτικές θα επικεντρωθούν σε όλους τους τομείς της καρδιαγγειακής ιατρικής και ειδικότερα

- Οξεία στεφανιαία σύνδρομα
- Επεμβατική καρδιολογία
- Καρδιαγγειακή απεικόνιση
- Καρδιολογική νοσηλευτική
  - Καρδιακές αρρυθμίες
  - Καρδιακή ανεπάρκεια
- Προληπτική καρδιολογία
- Συγγενείς καρδιοπάθειες
  - Βαλβιδοπάθειες
  - Καρδιοχειρουργική

Ακροατήριο

Γιατροί ειδικευμένοι καρδιολόγοι, ειδικευόμενοι στην καρδιολογία, νοσηλευτές του καρδιολογικού χώρου, παθολόγοι και γενικοί γιατροί με ιδιαίτερο ενδιαφέρον στην καρδιαγγειακή ιατρική

Επιστημονικό Πρόγραμμα

Παρασκευή 11 Δεκεμβρίου 2015

08.30-09.45

Εξελίξεις στην Προληπτική Καρδιολογία

Πρόεδροι: Γ. Δημητριάδης, Γ. Στεργίου

- Περιοδοντίτις και στεφανιαία νόσος, **Φ. Μαδιανός**
- Νεότερα υπογλυκαιμικά φάρμακα, **Β. Λαμπαδιάρη**
- Βαριατρική χειρουργική, **Κ.Μ. Κωνσταντινίδης**
- Ανθεκτική υπέρταση, **Ε. Τριανταφυλλίδη**
- Νεότερα στην υπολιπιδαιμική αγωγή, **Λ. Ραλλίδης**

Σχολιαστές: Γ. Κολλοβού, Κ. Κουρέα, Θ. Μακρής, Ε. Μπουτάτη,
Δ. Σταμάτης

09.45-10.00

Παρουσίαση Ενδιαφέροντος Περιστατικού

Π. Τριβήλου

10.00-10.30

Διάλεξη

Πρόεδρος: Δ. Κόκκινος

- Καρδιαγγειακή νόσος και νεφροπάθειες, **Δ. Βλάχακος**

10.30-11.30

Εξελίξεις στην Επεμβατική Καρδιολογία

Πρόεδροι: Α. Αντωνιάδης, Χ. Στεφανάδης

- Διαδερμική αντιμετώπιση στένωσης αορτικής βαλβίδας, **Β. Βούδρης**
- Διαδερμική αντιμετώπιση ανεπάρκειας μιτροειδούς βαλβίδας,
Κ. Σπάργιας
- Εξελίξεις στις ενδοστεφανιαίες προθέσεις, **Κ. Τούτουζας**
- Αγγειοπλαστική στη νόσο του κυρίου στελέχους της αριστερής
στεφανιαίας αρτηρίας, **Α. Ζαχαρούλης**

Σχολιαστές: Α. Μαγγίνας, Ε. Πισιμίσης, Κ. Φακιολάς

11.30-11.45

Παρουσίαση Ενδιαφέροντος Περιστατικού

Χ. Παππάς

11.45-12.15

Διάλεξη

Πρόεδρος: Δ. Τούσουλης

- Πνευμονική εμβολή, **Σ. Παπίρης**

12.15-12.45

Διάλειμμα - Καφές

12.45-14.00

Εξελίξεις στην Καρδιαγγειακή Απεικόνιση

Πρόεδροι: **Π. Νιχογιαννόπουλος, Φ. Πάνου**

- Νεότερα στην ενδοστεφανιαία απεικόνιση, **Λ. Μιχάλης**
- Νεώτερες ηχοκαρδιογραφικές τεχνικές. Πότε και σε ποιους; **Κ. Αγγέλη**
- MRI/CT στην καρδιαγγειακή ιατρική 2015, **Δ. Λογγίτσου**
- Υποκλινική αθηρωμάτωση 2015, **Χ. Βλάχοπουλος**

Σχολιαστές: **Σ. Μαυρογένη, Ι. Παηλής, Κ. Ραϊσάκης, Σ. Χατζηγιάννου**

14.00-16.00

Μεσημβρινή Διακοπή - Ελαφρύ Γεύμα

16.00-17.30

Εξελίξεις στην Καρδιολογική Νοσηλευτική

Πρόεδροι: **Θ. Κατσούλας, Α. Λαμπρινού**

- Βασικό πρόγραμμα εκπαίδευσης νοσηλευτών καρδιολογίας. Ανάπτυξη και θεωρητικό πλαίσιο, **Ε. Κλέτσιου**
- Βασικό πρόγραμμα εκπαίδευσης νοσηλευτών καρδιολογίας. Η ανάληψη των 8 τομέων, **Ε. Σταματοπούλου**
- Η τεχνολογία ως μέσο εκπαίδευσης των νοσηλευτών, **Μ. Χατζοπούλου**
- Η τεχνολογία ως εργαλείο εκπαίδευσης των ασθενών, **Μ. Καθαμπαλίκη**

17.30-19.00

Εξελίξεις στις Καρδιακές Αρρυθμίες

Πρόεδροι: **Γ. Θεοδωράκης, Α. Μανώλης**

- Εξελίξεις στην καρδιακή βηματοδότηση, **Χ. Κοσσυβάκης**
- Υποδόριος και φερόμενος απινιδωτής, **Ε. Σημαντηράκης**
- Εξελίξεις στην κοιλιακή μαρμαρυγή, **Σ. Δευτεραίος**
- Εξελίξεις στις κοιλιακές αρρυθμίες, **Μ. Εφραιμίδης**

Σχολιαστές: **Γ. Γιαννόπουλος, Κ. Γκατζούλης, Α. Κασιβας, Ι. Σκιαδάς, Ε. Συμεωνίδου, Π. Φλεβάρη**

19.00-19.15

Παρουσίαση Ενδιαφέροντος Περιστατικού

Δ. Λευθεριώτης

19.15-20.15

Δορυφορικό Συμπόσιο (Boehringer Ingelheim Hellas)
Το Dabigatran στη νέα εποχή της αντιπηκτικής αγωγής:
οι ασθενείς, η κλινική πράξη, η επιλογή

Πρόεδρος: **Ι. Λεκάκης**

- Παγκόσμια κλινική χρήση των NOACs: είμαστε στη σωστή κατεύθυνση;
Σ. Τζέης
- Ο ασθενής υπό NOAC και ανάγκη για χειρουργική επέμβαση,
Ε. Κανουπάκης

20.15-20.30

Διάλειμμα

20.30

Τελετή Έναρξης

Σάββατο 12 Δεκεμβρίου 2015

09.00-10.15

Εξελίξεις στην Καρδιακή Ανεπάρκεια

Πρόεδροι: **Β. Πυργάκης, Φ. Τριποσκιάδης**

- Νεότερα δεδομένα στη μυοκαρδίτιδα, **Μ. Νούτσιος**
- Εξελίξεις στην αντιμετώπιση της οξείας καρδιακής ανεπάρκειας,
Ι. Παρίσης
- Καρδιακή ανεπάρκεια με διατηρημένο κλάσμα εξώθησης,
Α. Καραβίδας
- Εξελίξεις στις μυοκαρδιοπάθειες, **Γ. Ευθυμιάδης**

Σχολιαστές: **Ι. Αλεξανιάν, Α. Γκουζιούτα, Ι. Μαντάς, Β. Μπιστόλα, Μ. Νικολλάου, Χ. Χρυσοχούου**

10.15-10.30

Παρουσίαση Ενδιαφέροντος Περιστατικού

Σ. Κατσάνος

10.30-11.00

Διάλεξη

Πρόεδρος: **Α. Αρμαγανίδης**

- Πνευμονική υπέρταση 2015, **Σ.Ορφανός**

11.00-11.30

Διάλειμμα - Καφές

11.30-12.45

Εξελίξεις στα Οξέα Στεφανιαία Σύνδρομα

Πρόεδροι: **Α. Καραμπίνης, Σ. Φούσας**

- Πρωτογενής αγγειοπλαστική. Σύγχρονη θεώρηση, **Ι. Κανακάκης**
- Αντιαιμοπεταλιακή και αντιπηκτική αγωγή, **Χ. Ολύμπιος**
- Αναδυόμενες θεραπείες στα οξέα στεφανιαία σύνδρομα, **Ι. Ιακώβου**
- Δευτερογενής πρόληψη. Πολυχάπι; **Κ. Τσιούφης**

Συζητητές: **Ι. Βλασερός, Χ. Παπάς, Η. Ρεντούκας, Σ. Ψυχάρη**

12.45-13.00

Παρουσίαση Ενδιαφέροντος Περιστατικού

Φ. Κολλοκάτης

13.00-13.30

Διάλεξη

Πρόεδρος: **Μ. Αναστασίου-Νανά**

- Αντιαιμοπεταλιακή αγωγή 2015, **Δ. Αλεξόπουλος**

13.30-14.00

Δορυφορική Διάλεξη (MSD & VIANEX S.A.)

Πρόεδρος: **Ι. Λεκάκης**

- Νεότερα δεδομένα για τη μείωση των καρδιαγγειακών συμβάντων με υπολιπιδαιμική συνδυαστική θεραπεία, **Λ. Ραηλίδης**

14.00-14.30

Δορυφορική Διάλεξη (MENARINI HELLAS)

Πρόεδρος: **Ι. Λεκάκης**

- Εξελίξεις στη διαχείριση της στεφανιαίας νόσου & της σταθερής στηθάγχης: η θέση της ρανολαζίνης στον θεραπευτικό αλγόριθμο, **Ι. Παρίσης**

14.30-15.00

Δορυφορική Διάλεξη (PFIZER HELLAS)

Πρόεδρος: **Ι. Λεκάκης**

- Arixaban: από τα αποτελέσματα των τυχαίοποιημένων κλινικών μελετών στη συνήθη κλινική πρακτική, **Π. Ιωαννίδης**

15.00-17.00

Μεσημβρινή Διακοπή - Ελαφρύ Γεύμα

17.00-18.00

Εξελίξεις στις Συγγενείς Καρδιοπάθειες

Πρόεδροι: **Ι. Κανονίδης Σ. Τουμανίδης**

- Διαδερμικές παρεμβάσεις σε συγγενείς καρδιοπάθειες 2015, **Σ. Ράμμος**
- Προσέγγιση 2015 σε υπερτροφική μυοκαρδιοπάθεια και μη συμπαγές μυοκάρδιο, **Η. Γιαλάφος**
- Εξελίξεις στη γενετική των νοσημάτων του καρδιαγγειακού συστήματος, **Α. Αναστασάκης**

Συζητητές: **Ρ. Αποστολοπούλου, Μ. Κιάφα, Φ. Μητρόπουλος, Σ. Μπρίλη, Ε. Πράππα**

18.00-18.15

Παρουσίαση Ενδιαφέροντος Περιστατικού

Α. Φρογουδάκη

18.15-18.45

Διάλεξη

Πρόεδρος: **Γ. Φιλιππάτος**

- Μετέτες ορόσημο στη δευτερογενή πρόληψη των καρδιαγγειακών νόσων 2015, **Ι. Γουδέβενος**

18.45-19.45

Τα καλύτερα του 2015

Πρόεδροι: **Ν. Ζακόπουλος, Δ.Θ. Κρεμαστινός**

- Καρδιαγγειακή απεικόνιση, **Ρ. Βρεττού**
- Αρρυθμίες, **Γ. Ανδρικόπουλος**
- Οξεία στεφανιαία σύνδρομα, **Δ. Αλεξόπουλος**
- Επεμβατική καρδιολογία, **Λ. Παππάς**
- Καρδιακή ανεπάρκεια, **Α. Τρίκας**
- Προληπτική καρδιολογία, **Ι. Οικονομίδης**
- Συγγενείς καρδιοπάθειες, **Α. Φρογουδάκη**
- Πνευμονική υπέρταση, **Α. Άνθη**
- Καρδιοχειρουργική, **Β. Κόλλιας**

19.45-20.45

Δορυφορική Διάλεξη (NOVARTIS)

Πρόεδρος: **Ι. Λεκάκης**

- Νέες θεραπευτικές προσεγγίσεις για τους ασθενείς με καρδιακή ανεπάρκεια και μειωμένο κλάσμα εξώθησης (HFrEF), **Ι. Παρίσης**

Κυριακή 13 Δεκεμβρίου 2015

10.00-11.00

Εξελίξεις στις Βαλβιδοπάθειες

Πρόεδροι: **Ι. Γουδέβενος, Δ. Χρυσός**

- Παραβαλβιδικές διαφυγές, **Ε. Βαβουρανάκης**
- Παρέμβαση σε ανεπάρκεια αορτικής βαλβίδας.
Πότε και σε ποιους, **Δ. Τσιάπρας**
- Η διατεταμένη θωρακική αορτή, **Δ. Καρατζάς**

11.00-11.15

Παρουσίαση Ενδιαφέροντος Περιστατικού

Γ. Μακαβός

11.15-11.45

Διάλειμμα - Καφές

11.45-12.45

Εξελίξεις στην Καρδιοχειρουργική

Πρόεδροι: **Γ. Κωστοπαναγιώτου, Σ. Πράπας**

- Νεότερα στη χειρουργική επαναγγείωση, **Γ. Οικονομόπουλος**
- Εξελίξεις στην αντιμετώπιση οξέων αορτικών συνδρόμων,
Ι. Χλωρογιάννης
- Εξελίξεις στην αντιμετώπιση βαλβιδοπαθειών, **Γ. Σταυρίδης**
- Μεταμόσχευση καρδιάς, μηχανική υποβοήθηση 2015, **Δ. Αγγουράς**

Σχολιαστές: **Β. Λόζος, Δ. Ηλιόπουλος, Δ. Νίκας, Μ. Παναγιώτου, Μ. Χούρι**

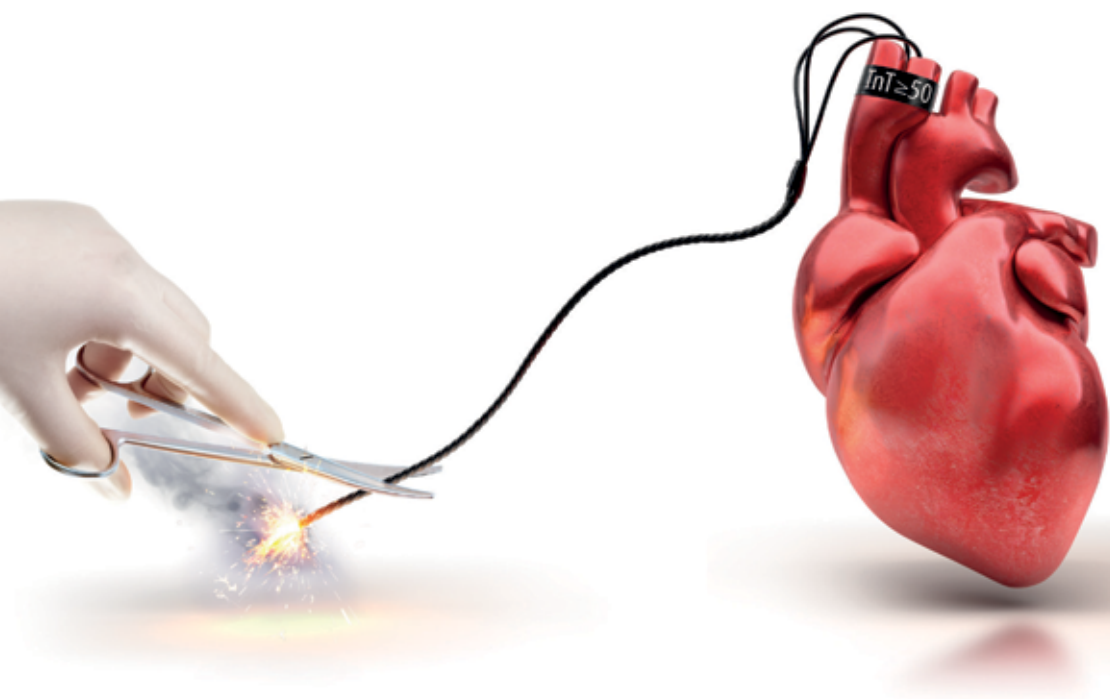
12.45-13.00

Λήξη Εργασιών του Συνεδρίου

POC cTnT $\geq$ 50. Αναγνωρίστε τον κίνδυνο. Δράστε αμέσως.

Roche CARDIAC POC Troponin T $\geq$ 50 ng/L (POC cTnT $\geq$ 50):

Βελτίωση της φροντίδας των ασθενών χάρη στην έγκαιρη αναγνώριση και την κατάλληλη παρέμβαση σε ασθενείς με πιθανολογούμενο OEM* υπό υψηλό μακροπρόθεσμο κίνδυνο θανάτου.¹

* OEM: οξύ έμφραγμα του μυοκαρδίου, POC: παρακλίνιο σύστημα

** Η μέθοδος Roche CARDIAC POC Troponin T έχει τυποποιηθεί έναντι της εργαστηριακής εξέτασης υψηλής ευαισθησίας Elecsys® Troponin T high-sensitive της Roche, η οποία έδειξε ανώτατο όριο αναφοράς ίσο με 14 ng/L για το 99ο εκατοστημόριο μιας ομάδας υγιών ατόμων.

¹ Stengaard, C. et al. (2013). Am J Cardiol 112(9), 1361-6.

² Ένθετο συσκευασίας εξέτασης Roche CARDIAC POC Troponin T, 2015.

Τα COBAS, COBAS H, ROCHE CARDIAC και ELECSYS είναι εμπορικά σήματα της Roche, © 2015 Roche

Roche Diagnostics (Hellas) A.E.

Αμαρουσίου - Χαλανδρίου 18-20, 151 25 Μαρούσι, Τηλ: 210 8174000, Fax: 210 8174110

Διαγιγνώσκουμε έγκαιρα
Θεραπεύουμε αποτελεσματικά
Σώζουμε ζωές

**Εξέταση Roche CARDIAC POC Troponin T
στο παρακλίνιο σύστημα cobas h 232**

- Αποτελέσματα μέσα σε 12 μόλις λεπτά – για ταχεία αναγνώριση των ατόμων υπό υψηλό κίνδυνο^{1,2}
- Ακριβή αποτελέσματα, τυποποιημένα έναντι της εργαστηριακής μεθόδου υψηλής ευαισθησίας Elecsys® Troponin T high-sensitive (cTnT-hs) για την ποσοτική κλίμακα 40–2000 ng/L^{2**}
- Εύκολη χρήση εν κινήσει

Ευρετήριο Προέδρων - Ομιλητών

Αγγέλη Κωνσταντίνα

Επίκουρη Καθηγήτρια Καρδιολογίας,
Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών,
Α΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική,
Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»

Αγγουράς Δημήτριος

Επίκουρος Καθηγητής Καρδιοχειρουργικής,
Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών,
Διευθυντής Καρδιοχειρουργικής Κλινικής,
Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Αλεξανιάν Ιωάννης

Καρδιολόγος, Επιμελητής Β΄,
Καρδιολογική Κλινική, Γ.Ν. Νοσημάτων
Θωράκος Αθηνών «Η Σωτηρία»

Αλεξόπουλος Δημήτριος

Καθηγητής Καρδιολογίας, Ιατρική Σχολή
Πανεπιστημίου Πατρών, Διευθυντής
Καρδιολογικού Τμήματος Πανεπιστημιακού
Νοσοκομείου Ρίου

Αναστασάκης Αριστείδης

Καρδιολόγος, Επιστημονικός Υπεύθυνος
Μονάδας Κληρονομικών Καρδιαγγειακών
Παθήσεων Α΄ Καρδιολογικής Κλινικής
Πανεπιστημίου Αθηνών, Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»

Αναστασίου - Νανά Μαρία

Ομ. Καθηγήτρια Καρδιολογίας,
Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών

Ανδρικόπουλος Γεώργιος

Διευθυντής Α΄ Καρδιολογικής Κλινικής,
«Ερρίκος Ντυνάν» Hospital Center

Άνθη Αναστασία

Διευθύντρια ΕΣΥ, Β΄ Πανεπιστημιακή Κλινική
Εντατικής Θεραπείας, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Αντωνιάδης Αίας

Καρδιολόγος, Διευθυντής ΕΣΥ,
Β΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική,
Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Αποστολοπούλου Σωτηρία

Αναπλ. Διευθύντρια, Τμήμα Παίδων
& Συγγενών Καρδιοπαθειών Ενηλίκων,
«Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο»

Αρμαγανίδης Απόστολος

Καθηγητής Πνευμονολογίας - Εντατικής
Θεραπείας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου
Αθηνών, Διευθυντής Β΄ Πανεπιστημιακής
Κλινικής Εντατικής Θεραπείας,
Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Βαβουρανάκης Εμμανουήλ

Αναπλ. Καθηγητής Καρδιολογίας,
Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών,
Α΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική,
Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»

Βλασερός Ιωάννης

Καρδιολόγος, Διευθυντής Καρδιολογικής
Κλινικής, Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»

Βλαχάκος Δημήτριος

Αναπλ. Καθηγητής Παθολογίας -
Νεφρολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου
Αθηνών, Υπεύθυνος Νεφρολογικής Μονάδας,
Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Βλαχόπουλος Χαράλαμπος

Αναπλ. Καθηγητής Καρδιολογίας,
Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών,
Α΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική,
Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»

Βούδρης Βασίλειος

Διευθυντής Β΄ Καρδιολογικού Τμήματος,
«Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο»

Βρετού Ρόζα

Επιμελήτρια Β΄, Β΄ Πανεπιστημιακή
Καρδιολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Παλάφος Ηλίας

Καρδιολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης
Α΄ Πανεπιστημιακής Καρδιολογικής Κλινικής,
Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»

Παννόπουλος Γεώργιος

Καρδιολόγος, Καρδιολογική Κλινική,
Γ.Ν.Α. «Γ. Γεννηματάς»

Γκατζούλης Κωνσταντίνος

Αναπλ. Καθηγητής Καρδιολογίας,
Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών,
Α΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική,
Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»

Γκουζούτα Αγγελική

Επιμελήτρια Β΄ Μονάδας Καρδιακής
Ανεπάρκειας και Μεταμοσεύσεων,
«Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο»

Γουδέβενος Ιωάννης

Καθηγητής Καρδιολογίας, Ιατρική Σχολή
Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Διευθυντής
Καρδιολογικής Κλινικής Πανεπιστημιακού
Νοσοκομείου Ιωαννίνων

Δευτεραίος Σπύρος

Αναπλ. Καθηγητής Καρδιολογίας,
Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών,
Θεραπευτική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών,
Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα»

Δημητριάδης Γεώργιος Δ.

Καθηγητής Παθολογίας,
Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών,
Διευθυντής Β΄ Προπαιδευτικής Παθολογικής
Κλινικής, Μονάδας Έρευνας και
Διαβητολογικού Κέντρου Πανεπιστημίου
Αθηνών, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Ευθυμιάδης Γεώργιος

Επίκουρος Καθηγητής Καρδιολογίας,
Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης,
Α΄ Καρδιολογική Κλινική, Π.Γ.Ν.Θ. «ΑΧΕΠΑ»

Εφραιμίδης Μιχαήλ

Διευθυντής, Β΄ Καρδιολογική Κλινική,
Γ.Ν.Α. «Ο Ευαγγελισμός»

Ζακόπουλος Νικόλαος

Καθηγητής Θεραπευτικής, Ιατρική Σχολή
Πανεπιστημίου Αθηνών, Θεραπευτική Κλινική
Πανεπιστημίου Αθηνών, Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα»

Ζαχαρούλης Αχιλλέας

Επιμελήτης Α΄ ΕΣΥ, Β΄ Πανεπιστημιακή
Καρδιολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Ηλιόπουλος Δημήτριος

Καρδιοχειρουργός, Νοσοκομείο «ΥΓΕΙΑ»

Θεοδωράκης Γεώργιος

Διευθυντής Τμήματος Βηματοδότησης
Ηλεκτροφυσιολογίας, «Ωνάσειο
Καρδιοχειρουργικό Κέντρο»

Ιακώβου Ιωάννης

Επεμβατικός Καρδιολόγος,
Α΄ Αιμοδυναμικό Εργαστήριο,
«Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο»

Καθαμπαλίκη Μαρία

Νοσηλεύτρια MSc, Β΄ Πανεπιστημιακή
Καρδιολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Κανακάκης Ιωάννης

Διευθυντής Καρδιολογίας, Θεραπευτική
Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών,
Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα»

Κανονίδης Ιωάννης

Καθηγητής Καρδιολογίας, Ιατρική Σχολή
Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης,
Διευθυντής Β΄ Καρδιολογικής Κλινικής,
Γ.Ν.Θ. «Ιπποκράτειο»

Κανουπάκης Εμμανουήλ

Διευθυντής Καρδιολογίας, Καρδιολογική Κλινική, Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου

Καραβίδας Απόστολος

Διευθυντής Καρδιολογικής Κλινικής, Γ.Ν.Α. «Γ. Γεννηματάς»

Καραμπίνης Ανδρέας

Καθηγητής Επείγουσας Ιατρικής, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών

Καρατζάς Δημήτριος

Καρδιολόγος Αναπληρωτής Διευθυντής Β΄ Καρδιολογικής Κλινικής, «Ερρίκος Ντυνάν» Hospital Center

Κατσάνος Σπυρίδων

Καρδιολόγος, Επικουρικός Επιμελητής, Τμήμα Επειγόντων, Γ.Ν.Α. «Αττικόν»

Κατσιβας Απόστολος

Συντονιστής Διευθυντής Α΄ Καρδιολογικού Τμήματος, Γ.Ν.Α. «Κοργιαλένιο Μπενάκειο - Ε.Ε.Σ.»

Κατσούλας Θεόδωρος

Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ, Πανεπιστημιακή Μ.Ε.Θ., Γ.Ο.Ν.Κ. «Οι Άγιοι Ανάργυροι»

Κιάφα Μαρία

Παιδοκαρδιολόγος, Επιμελήτρια Α΄, Παιδιατρικό Τμήμα, «Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο»

Κλέτσιου Ελένη

Νοσηλεύτρια Π.Ε., MSc, Διδάκτωρ Τμήματος Νοσηλευτικής Πανεπιστημίου Αθηνών, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Κόκκινος Διονύσιος

Ομότιμος Καθηγητής Καρδιολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών

Κόλλιας Βασίλειος

Επιμελητής Β΄ ΕΣΥ, Καρδιοχειρουργική Κλινική, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Κόλλιας Αναστάσιος

Ειδικός Παθολόγος, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αθηνών

Κολλοβού Γενοβέφα

Υποδιευθύντρια Α΄ Καρδιολογικού Τμήματος, «Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο»

Κολλοκάθης Φώτιος

Επιμελητής Α΄ Καρδιολογίας, Β΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Κοσσυβάκης Χαράλαμπος

Καρδιολόγος, Καρδιολογική Κλινική, Γ.Ν.Α. «Γ. Γεννηματάς»

Κουρέα Καλλιρρόη

Καρδιολόγος, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αθηνών, Ιατρείο Διακοπής Καπνίσματος Β΄ Πανεπιστημιακής Καρδιολογικής Κλινικής, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Κρεμαστινός Δημήτριος Θ.

Ομ. Καθηγητής Καρδιολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών

Κωνσταντινίδης Κωνσταντίνος Μ.

Επίκουρος Καθηγητής Χειρουργικής Ohio State University, ΗΠΑ

Κωστοπαναγιώτου Γεωργία

Καθηγήτρια Αναισθησιολογίας Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Διευθύντρια Αναισθησιολογικής Κλινικής, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Λαμπαδιάρη Βαϊά

Επίκουρη Καθηγήτρια Παθολογίας - Σακχαρώδους Διαβήτη, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών, Β΄ Παθολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Λαμπρινού Αικατερίνη

Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Νοσηλευτικής,
Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Λευθεριώτης Διονύσιος

Επιμελητής Α΄, Β΄ Πανεπιστημιακή
Καρδιολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Λογγίτση Δήμητρα

Ακτινολόγος, Τμήμα Αξονικού & Μαγνητικού
Τομογράφου, Νοσοκομεία «ΜΗΤΕΡΑ»
& «ΥΓΕΙΑ»

Λόζος Βασίλης

Καρδιοχειρουργός, Επιμελητής Α΄,
Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Μαγγίνας Αθανάσιος

Διευθυντής Καρδιολογικού Τμήματος
και Τμήματος Επεμβατικής Καρδιολογίας,
Νοσοκομείο «Mediterraneo»

Μαδιανός Φοίβος

Καθηγητής Περιοδοντολογίας, Οδοντιατρική
Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών

Μακαβός Γεώργιος

Καρδιολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης,
Β΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική,
Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Μακρής Θωμάς

Συντονιστής Διευθυντής Καρδιολογικού
Τμήματος, Περιφερειακό Γ.Ν.
«Ελευθερίου Βενιζέλου»

Μαντάς Ιωάννης

Συντονιστής Διευθυντής Καρδιολογικής
Κλινικής, Γ.Ν. Χαλκίδας

Μανώλης Αντώνιος

Καθηγητής Καρδιολογίας Ιατρικής Σχολής
Πανεπιστημίου Αθηνών, Διευθυντής
Γ΄ Πανεπιστημιακής Καρδιολογικής Κλινικής

Μαυρογέννη Σοφία

Επιμελήτρια Α΄, Καρδιολογικός Τομέας,
«Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο»

Μητρόπουλος Φώτιος

Καρδιοχειρουργός Παιδών και Ενηλίκων,
«Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο»

Μιχάλης Λάμπρος

Καθηγητής Καρδιολογίας, Ιατρική Σχολή
Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Μπιστόλα Βασιλική

Καρδιολόγος, Πανεπιστημιακός Υπότροφος,
Β΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική,
Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Μπουτάπη Ελένη

Αναπλ. Καθηγήτρια Παθολογίας - Σακχαρώδη
Διαβήτη, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου
Αθηνών, Λοιμωξιολόγος, Β΄ Προπαιδευτική
Παθολογική Κλινική - Μονάδα Έρευνας
& Διαβητολογικό Κέντρο Πανεπιστημίου
Αθηνών, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Μηρίλη Στυλιανή

Διευθύντρια, Α΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική
Κλινική, Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»

Νίκας Δημήτριος

Διευθυντής Β΄ Καρδιοχειρουργικής
Κλινικής, «Ερρίκος Ντυνάν» Hospital
Center, Καθηγητής - τ. Διευθυντής
Καρδιοχειρουργικής Κλινικής, University
of South Alabama U.S.A.

Νικολάου Μαρία

Καρδιολόγος, Επιμελήτρια Β΄,
Γ.Ν.Α. «Σισμανόγλειο - Αμαλία Φλέμινγκ»

Νιχογιαννόπουλος Πέτρος

Καθηγητής Καρδιολογίας, Ιατρική Σχολή
Πανεπιστημίου Αθηνών, Α΄ Πανεπιστημιακή
Καρδιολογική Κλινική, Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»,
Professor of Cardiology, Imperial College
London, Hammersmith Hospital, NHLI,
London U.K.

Νούτσιας Μιχαήλ

Department of Cardiology, University Hospital of Jena, Germany

Οικονομίδης Ιγνάτιος

Επίκουρος Καθηγητής Καρδιολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών, Β΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Οικονομόπουλος Γεώργιος

Συντονιστής Διευθυντής Καρδιοχειρουργικής Κλινικής, Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»

Ολύμπιος Χριστόφορος

Συντονιστής Διευθυντής Καρδιολογικού Τμήματος, Γ.Ν. Ελευσίνας «ΘΡΙΑΣΙΟ»

Ορφανός Στυλιανός

Καθηγητής Εντατικής Θεραπείας - Παθολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών, Β΄ Πανεπιστημιακή Κλινική Εντατικής Θεραπείας, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Παλιός Ιωάννης

Καρδιολόγος, Διευθυντής Τμήματος Μαγνητικής Τομογραφίας Καρδιάς, Νοσοκομείο «Metropolitan»

Παναγιώτου Ματθαίος

Διευθυντής Καρδιοχειρουργικής Κλινικής, Νοσοκομείο «Mediterraneo»

Πάνου Φώτιος

Διευθυντής ΕΣΥ, Β΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Παπίρης Σπυρίδων

Πνευμονολόγος, Διευθυντής Β΄ Πανεπιστημιακής Πνευμονολογικής Κλινικής, Ιατρική Σχολή Αθηνών, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Παππάς Χρήστος

Επιμελητής Α΄ Καρδιολογίας, Β΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Παππάς Λουκάς

Ειδικευόμενος Καρδιολογίας, Β΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Παρίσης Ιωάννης

Αναπλ. Καθηγητής Καρδιολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών, Β΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Πισιμίσης Ευάγγελος

Συντονιστής Διευθυντής Β΄ Καρδιολογικής Κλινικής, Γ.Ν. Πειραιά «Τζάνειο»

Πράπας Σωτήριος

Διευθυντής Α΄ Καρδιοχειρουργικού Τμήματος, «Ερρίκος Ντυνάν» Hospital Center

Πράππα Έφρη

Επιμελήτρια Α΄, Β΄ Καρδιολογική Κλινική, Γ.Ν.Α. «Ο Ευαγγελισμός»

Πυργάκης Βλάσιος

Συντονιστής Διευθυντής Καρδιολογικής Κλινικής, Γ.Ν.Α. «Γ. Γεννηματάς»

Ραϊσιάκης Κωνσταντίνος

Επιμελητής Α΄ ΕΣΥ, Καρδιολογική Κλινική, Γ.Ν.Α. «Γ. Γεννηματάς»

Ραηλίδης Λουκιανός

Αναπλ. Καθηγητής Καρδιολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών, Β΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Ράμμος Σπυρίδων

Καρδιολόγος, Διευθυντής Τμήματος Παιδοκαρδιολογικού και Συγγενών Καρδιοπαθειών Ενηλίκων, «Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο», Καθηγητής Πανεπιστημίου Düsseldorf

Ρεντούκας Ηλίας

Συντονιστής Διευθυντής Καρδιολογικής Κλινικής, Γ.Ν. Νοσημάτων Θωράκος Αθηνών «Η Σωτηρία»

Σημαντηράκης Εμμανουήλ

Αναπλ. Καθηγητής Καρδιολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Κρήτης

Σκιαδάς Ιωάννης

Επιμελητής Β΄, Καρδιολογικό Τμήμα, Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»

Σπάργας Κωνσταντίνος

Επεμβατικός Καρδιολόγος, Διευθυντής Τμήματος Διαδερμικών Βαλβίδων, Νοσοκομείο «Υγεία»

Σταμάτης Δημήτριος

Συντονιστής Διευθυντής Καρδιολογικού Τμήματος, Ειδικό Αντικαρκινικό Νοσοκομείο Πειραιά «ΜΕΤΑΞΑ»

Σταματοπούλου Ευαγγελία

Νοσηλεύτρια TE, MSc, Β΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Σταυρίδης Γεώργιος

Καρδιοχειρουργός, Διευθυντής Γ΄ Καρδιοχειρουργικού Τμήματος, «Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο»

Στεργίου Γεώργιος

Καθηγητής Παθολογίας - Υπέρτασης, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών, Κέντρο Υπέρτασης STRIDE-7, Γ΄ Παθολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, Γ.Ν. Νοσημάτων Θωράκος Αθηνών «Η Σωτηρία»

Στεφανάδης Χριστόδουλος

Ομ. & Επίτιμος Καθηγητής Καρδιολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών, Καθηγητής Yale, U.S.A.

Συμεωνίδου Ευτυχία

Διευθύντρια ΕΣΥ, Ηλεκτροφυσιολόγος, Β΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Τζέης Στυλιανός

Επεμβατικός Καρδιολόγος, Καρδιολογικό Τμήμα, «Ερρίκος Ντυνάν» Hospital Center

Τουμανίδης Σάββας

Καθηγητής Θεραπευτικής, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών, Θεραπευτική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα»

Τούσουλης Δημήτριος

Καθηγητής Καρδιολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών, Διευθυντής Α΄ Πανεπιστημιακής Καρδιολογικής Κλινικής Αθηνών, Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»

Τούτουζας Κωνσταντίνος

Αναπλ. Καθηγητής Καρδιολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών, Α΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική, Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»

Τριανταφυλλίδη Ελένη

Επιμελήτρια Α΄, Β΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Τριβήλου Παρασκευή

Ειδικευόμενη Καρδιολόγος, Β΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Τρίκας Αθανάσιος

Συντονιστής Διευθυντής Καρδιολογικής Κλινικής, Γ.Ν.Α. «Η Ελπίς»

Τρυποσκιάδης Φίλιππος

Καθηγητής Καρδιολογίας, Ιατρικό Τμήμα Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Διευθυντής Καρδιολογικής Κλινικής Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Λάρισας

Τσιάπρας Δημήτριος

Επιμελητής Α΄ Καρδιολογικού Τομέα,
«Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο»

Τσιούφης Κωνσταντίνος

Αναπλ. Καθηγητής Καρδιολογίας Ιατρικής
Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών,
Α΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική
Αθηνών, Υπεύθυνος Μονάδας Υπέρτασης
Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»

Φακιολάς Κωνσταντίνος

Ομότιμος Διευθυντής Καρδιολογίας,
Γ.Ν. Πειραιά «Τζάνειο»

Φιλιππάτος Γεράσιμος

Καθηγητής Καρδιολογίας, Ιατρική Σχολή
Πανεπιστημίου Αθηνών, Β΄ Πανεπιστημιακή
Καρδιολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Φλεβάρη Παναγιώτα

Διευθύντρια ΕΣΥ, Β΄ Πανεπιστημιακή
Καρδιολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Φούσας Στέφανος

Συντονιστής Διευθυντής Καρδιολογικής
Κλινικής «Τζανείου» Γ.Ν. Πειραιά,
Πρόεδρος Ελληνικής Καρδιολογικής
Εταιρείας

Φρογουδάκη Αλεξάνδρα

Επιμελήτρια Α΄ Καρδιολογίας,
Β΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική,
Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Χατζιωάννου Σοφία

Αναπλ. Καθηγήτρια Πυρηνικής Ιατρικής,
Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών,
Π.Γ.Ν. «Αττικόν», Υπεύθυνη ΡCT, Ίδρυμα
Ιατροβιολογικών Ερευνών Ακαδημίας Αθηνών

Χατζοπούλου Μαρία

Νοσηλεύτρια Π.Ε., MSc, PhD, Προϊσταμένη
Β΄ Πανεπιστημιακής Χειρουργικής Κλινικής,
Γ.Ν.Α. «Λαϊκό»

Χλωρογιάννης Ιωάννης

Καρδιοχειρουργός,
Διευθυντής Καρδιοχειρουργικής Κλινικής
«Ευρωκλινικής» Αθηνών

Χούρη Μάξεν

Διευθυντής, Β΄ Καρδιοχειρουργική Κλινική,
«Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο»

Χρυσός Δημήτριος

Συντονιστής Διευθυντής Καρδιολογικού
Τμήματος Γενικού Πανακαδικού
Νοσοκομείου Τρίπολης

Χρυσοχόου Χριστίνα

Επιμελήτρια Α΄, Α΄ Πανεπιστημιακή Κλινική,
Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»

Ψυχάρη Σταυρούλα

Διευθύντρια ΕΣΥ, Β΄ Καρδιολογική Κλινική,
Γ.Ν. Νίκαιας

Ευχαριστίες

Ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Οργανωτικής Επιτροπής ευχαριστούν θερμώς για την συμβολή τους στην πραγματοποίηση του 11^{ου} Ετήσιου Συνεδρίου Εξελιξίς 2015 & Προοπτικές 2016 στην Καρδιολογία τις εταιρίες:

&

Γενικές Πληροφορίες

Ημερομνίες Διεξαγωγής

Παρασκευή, 11 Δεκεμβρίου 2015

Σάββατο, 12 Δεκεμβρίου 2015

Κυριακή, 13 Δεκεμβρίου 2015

Τόπος Διεξαγωγής

Ξενοδοχείο ROYAL OLYMPIC

Αθανασίου Διάκου 28-34, 117 43, Αθήνα

Τηλ.: 210 9288400

Fax: 210 9233317

E-mail: info@royalolympic.com

Εγγραφή

Η εγγραφή στο Συνέδριο είναι **δωρεάν**.

Επίσημη Γλώσσα

Επίσημες γλώσσες του Συμποσίου είναι η **ελληνική** και η **αγγλική**.

Μοριοδότηση

Ο Πανελληνίος Ιατρικός Σύλλογος, σύμφωνα με τα κριτήρια της EACCME-UEMS, χορηγεί **15 Μόρια** Συνεχιζόμενης Ιατρικής Εκπαίδευσης στους ιατρούς που θα παρακολουθήσουν το Συνέδριο.

Πιστοποιητικό Παρακολούθησης

Όλοι οι συνέδριοι θα παραλάβουν από τη γραμματεία του συνεδρίου μία κάρτα με το όνομά τους και με ενσωματωμένο γραμμωτό κωδικό (barcode). Παρακαλούνται οι συνέδριοι να σαρώνουν τον γραμμωτό κωδικό (barcode) της κάρτας τους στους διαθέσιμους σαρωτές (scanners), τόσο κατά την είσοδο όσο και κατά την έξοδο από την αίθουσα όπου θα διεξάγονται οι ομιλίες.

Τα πιστοποιητικά παρακολούθησης θα δίδονται στους συνέδρους με την προϋπόθεση ότι θα έχουν συμπληρώσει παρακολούθηση σε ποσοστό 60% επί των συνολικών ωρών του προγράμματος. Προκειμένου να παραλάβουν το πιστοποιητικό τους, οι συνέδριοι παρακαλούνται να επισκεφθούν την γραμματεία του συνεδρίου, την **Κυριακή 13 Δεκεμβρίου 2015** και να παραδώσουν συμπληρωμένη φόρμα αξιολόγησης.

Σημειώσεις

Τώρα, για τη θεραπεία της Πνευμονικής Αρτηριακής Υπέρτασης (ΠΑΥ)

**HER. FUTURE. FORWARD.
WITH YOUR HELP.**

FUTURE.
FORWARD. **Opsumit**
macitentan

Για την Περίληψη Χαρακτηριστικών Προϊόντος ανατρέξτε στις επόμενες σελίδες.

Actelion Pharmaceuticals Ελλάς Α.Ε.
Αγησιλάου 6-8 "Blue Land Center", Άγ. Θωμάς 151 23, Μαρούσι, Αθήνα
Τηλ.: 210 6752 500, Fax: 210 6752 532, www.actelion.com

 ACTELION

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

▼ Το φάρμακο αυτό περιέχει από συμπλέγματα παρακολιθίνης. Αυτό θα επηρεάσει τον τοπικό προορισμό των παθολογοανατομικών αλλοιώσεων. Ξηρία από τους επαγγελματίες του τομέα της υγειονομικής περίθαλψης να αναφέρουν οποιαδήποτε πιθανολογούμενες ανεπιθύμητες ενέργειες. Βλ. παράγραφο 4.8 για τον τρόπο αναφοράς ανεπιθύμητων ενεργειών.

ΟΜΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ Orsumit 10 mg επικαλυμμένα με λεπτό υμένιο δισκία

ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ Κάθε επικαλυμμένο με λεπτό υμένιο δισκίο περιέχει 10 mg μακνιτάνης. Έκδοχα με ιατρικής όρασης: Κόβει επικαλυμμένο με λεπτό υμένιο δισκίο περιέχει περίπου 37 mg λακτόζη (μονοϋδρική) και περίπου 0,06 mg λακτόζη (ανόνη) (E322). **Ανεπιθύμητες** • Υπερσοφισαζόλη στη δραστική ουσία ή σε κάποιο από τα έκδοχα που αναφέρονται στην παράγραφο 6.1 • Κούραση (βλ. παράγραφο 4.6). • Γυναίκες αναπαραγωγής ηλικίας οι οποίες δεν χρησιμοποιούν αξιόπιστο μέθοδο αντισύλληξης (βλ. παράγραφοι 4.4 και 4.6). • Θέλασμα (βλ. παράγραφο 4.5). • Αδένωμα με οσφύδη ήπιας δυσκατοψία (με ή χωρίς κρύαση) (βλ. παράγραφο 4.2). • Αγγειακές τριές των ηπατικών αμφοτεροφαιρών (των αμφοτεροφαιρών (AST) και/ή των αλκαλικών αμφοτεροφαιρών (ALT)) > 3 X ULN (βλ. παράγραφοι 4.2 και 4.4). **Είδος προειδοποίησης και προειληψίας κατά τη χρήση** Η οσφύδη οφθαλμολογική της μακνιτάνης δεν έχει καθοριστεί σε ασθενείς με καταστροφή κατηγορία I κατά ΠΩΥ για την πνευματική αμφοτεροφαιρίνη υπέρταση. Ηπατική λειτουργία Οι αλλαγές των αμφοτεροφαιρών (ηπατικό (AST, ALT)) έχουν συζητηθεί με την ΠΙΑΥ και με τους ασθενείς των υποθέσεων της ενδείξεως (ERA). Το Orsumit δεν πρέπει να χορηγείται σε ασθενείς με οσφύδη ήπιας δυσκατοψία για αμφοτεροφαιρίνη (> 3 X ULN) (βλ. παράγραφοι 4.2 και 4.3), και δεν συνιστάται σε ασθενείς με μέτρια ήπιας δυσκατοψία. Εξέταση ηπατικών ενζύμων πρέπει να πραγματοποιείται πριν από την έναρξη του Orsumit. Οι ασθενείς πρέπει να παρακολουθούνται για συμπτώματα ηπατικής βλάβης και συνιστάται η ηπατική παρακολούθηση των τιμών ALT και AST. Εάν εμφανιστούν δραστικές ανεπιθύμητες, κλινικά σχετικές αλλαγές αμφοτεροφαιρίνης ή εάν οι αλλαγές συνοδεύονται από οσφύδη της γαλακτωδίνης > 2 X ULN ή από κλινικά συμπτώματα βλάβης του ήπατος (π.χ. κίτρινα), η θεραπεία με Orsumit πρέπει να διακοπεί. Το ανεπιθύμητο επαναφέρει του Orsumit μπορεί να εξεταστεί μετά την επανοραφή των επιπέδων των ηπατικών ενζύμων σε φυσιολογικό εύρος σε ασθενείς που δεν έχουν εμφανιστεί κλινικά συμπτώματα ηπατικής βλάβης. Συνιστάται να ληφθεί συμβουλή ηπατολόγου. Συγκέντρωση της αμοφοφαρίνης Όπως και με άλλους ERA, η θεραπεία με μακνιτάνη έχει σχετιστεί με μείωση της συγκέντρωσης της αμοφοφαρίνης (βλ. παράγραφο 4.8). Σε ελεγχόμενες με εικονικό φάρμακο μελέτες, οι σχετιζόμενες με τη μακνιτάνη μειώσεις της συγκέντρωσης της αμοφοφαρίνης δεν ήταν προοδευτικές, σταθεροποιήθηκαν μετά τις πρώτες 4-12 εβδομάδες θεραπείας και παραμένον σταθερές στη διάρκεια χρόνου. Θεραπείας. Περιπτώσεις ονιαικής στις οποίες ήταν αναγκαία η μετέπειτα αμοφοφαρίνη έχουν αναφερθεί με τη μακνιτάνη και άλλους ERA. Η έναρξη του Orsumit δεν συνιστάται σε ασθενείς με οσφύδη ονιαικής αμοφοφαρίνης πριν από την έναρξη της θεραπείας και να επαναλαμβάνονται οι εξετάσεις στη διάρκεια της θεραπείας σύμφωνα με τις κλινικές ενδείξεις. Φλεβοπαθολογική πνευμονοπάθεια Πνευμονοπάθεια πνευμονοκτυ αλλαγμάτων έχουν αναφερθεί με συγγειοστασιτικά (κυρίως με προσταστασιλικές) όταν αυτά χρησιμοποιούνται σε ασθενείς με φλεβοπαθολογική πνευμονοπάθεια. Συνιστάται, εάν εμφανιστούν σημεία πνευμονοκτυ αλλαγμάτων, στον η μακνιτάνη χορηγείται σε ασθενείς με ΠΙΑΥ, πρέπει να ληφθεί υπόψη η πιθανότητα πνευμονοκτυ φλεβοπαθολογική πνευμονοπάθεια. Χρήση σε ηλικιακές σε αναπαραγωγική ηλικία Η θεραπεία με Orsumit πρέπει να ξεκινήσει σε γυναίκες αναπαραγωγής ηλικίας μόνο αν είναι έγκυοι ή σχεδόν έγκυοι, όταν έχουν λάβει κατάλληλες συμβουλές για λήψη αντισύλληξης, και ασθενείς χρησιμοποιείται αξιόπιστο μέθοδος αντισύλληξης (βλ. παράγραφοι 4.3 και 4.6). Οι γυναίκες δεν πρέπει να κισοφορούν για 1 μήνα μετά τη διακοπή του Orsumit. Συνιστάται να γίνεται μηνιαίο έλεγχος εγκυμοσύνης στη διάρκεια της θεραπείας με Orsumit προκειμένου να αναγνωριστεί έγκαιρα πιθανή εγκυμοσύνη. Συγκρίση της ισορροπίας επιμέρους του CYP3A4 Κατά την παρούσα σύγκριση επιμέρους του CYP3A4, μπορεί να εμφανιστεί μειωμένη αποτελεσματικότητα της μακνιτάνης. Πρέπει να αποφευχθεί ο συνδυασμός της μακνιτάνης με ισχυρούς επαγωγείς του CYP3A4 (π.χ. ριφαμπικίνη, βιταμίνη St. John's wort, καρβαμαζεπίνη και ριβασιπίνη) (βλ. παράγραφο 4.5). Συγκρίση της ισορροπίας επιμέρους του CYP3A4 Απαθεία προαγωγή κατά την ταυτόχρονη χρήση της μακνιτάνης με ισχυρούς αναστολείς του CYP3A4 (π.χ. προκινολόνη, κερτοκοναζόλη, βακονοζόλη, κλαριθρομυκίνη, τελεφρομυκίνη, νεοφλοξασίνη, ρινοφλεβίλη και ρικουιταβίλη) (βλ. παράγραφο 4.5). Ασθενείς με νεφρική δυσλειτουργία Οι ασθενείς με νεφρική δυσλειτουργία ενδέχεται να διατρέξουν υψηλότερο κίνδυνο να εμφανίσουν υποπίναξη και ονιαική στη διάρκεια θεραπείας με μακνιτάνη. Επομένως, πρέπει να ληφθεί υπόψη ο έλεγχος της αρτηριακής πίεσης και της αμοφοφαρίνης. Δεν υπάρχει κλινική εμπειρία με τη χρήση της μακνιτάνης σε ασθενείς με ΠΙΑΥ και οσφύδη νεφρική δυσλειτουργία. Συνιστάται προαγωγή σε αυτόν τον πληθυσμό. Δεν υπάρχει εμπειρία με τη χρήση της μακνιτάνης σε ασθενείς που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση, επομένως το Orsumit δεν συνιστάται σε αυτόν τον πληθυσμό (βλ. παράγραφοι 4.2 και 5.2). Ηλικιωμένοι ασθενείς Ύψιστη παρεκκρινώδης κλινική εμπειρία με τη μακνιτάνη σε ασθενείς ηλικίας άνω των 75 ετών, επομένως το Orsumit πρέπει να χρησιμοποιείται με προσοχή σε αυτόν τον πληθυσμό (βλ. παράγραφο 4.2). Έκδοχα Το δισκίο Orsumit περιέχει λακτόζη. Οι ασθενείς με σπάνια κληρονομικά προβλήματα δυσανεξίας στη γαλακτοζη, ανεπάρκεια κατάστασης του Lapp ή δυσφοροφαιρίνη γλυκόζη/γαλακτοζη δεν πρέπει να λαμβάνουν αυτό το φάρμακο. Τα δισκία Orsumit περιέχουν λακτόζη που προέρχεται από σόγια. Εάν ένας ασθενής έχει υπερευαίσθηση στη σόγια, το Orsumit δεν πρέπει να χρησιμοποιείται (βλ. παράγραφο 4.3). **Ανεπιθύμητες ενέργειες** Περίληψη του προφίλ ασφαλείας (σε σύγκριση με το συχνό αναφορικό) ανεπιθύμητες ενέργειες στο φάρμακο είναι η ανεπάρκεια (14,0%), η κεφαλαλγία (13,6%) και η ονιαική (13,2%, βλ. παράγραφο 4.4). Η πλειοψηφία των ανεπιθύμητων ενεργειών έχει ήπιος έως μέτρια ένταση. Κατάλογος ανεπιθύμητων ενεργειών με μορφή πίνακα Η οσφύδη της μακνιτάνης αξιολογήθηκε σε μακροχρόνια ελεγχόμενη με εικονικό φάρμακο δοκιμή με 742 ασθενείς με συμπτωματική ΠΙΑΥ. Η μέση διάρκεια θεραπείας ήταν 103,9 εβδομάδες στην ομάδα μακνιτάνης 10 mg και 85,3 εβδομάδες στην ομάδα του εικονικού φαρμάκου. Οι σχετιζόμενες με τη μακνιτάνη ανεπιθύμητες ενέργειες, οι οποίες αναφέρονταν στη διάρκεια αυτής της κλινικής μελέτης, παρατίθενται στον παρόντα πίνακα. Οι συχνότερες εμφανίζονται ως εξής: πολύ συχνές (≥ 1/10), συχνές (≥ 1/100 έως < 1/10), όχι συχνές (≥ 1/1.000 έως < 1/100), σπάνιες (≥ 1/10.000 έως < 1/1.000), πολύ σπάνιες (< 1/10.000).

Κατηγορία οργανικού συστήματος	Συχνότητα	Ανεπιθύμητη αντίδραση
Λοιμώξεις και παρασιτώσεις	Πολύ Συχνές	Ρινοφαρυγγίτιδα
	Πολύ Συχνές	Βρογχίτιδα
	Συχνές	Φαρυγγίτιδα
	Συχνές	Γρίπη
	Συχνές	Ουρολοιμώση
Διαταραχές του ανοσοποιητικού και του λεμφικού συστήματος	Πολύ Συχνές	Ανομία
Διαταραχές του ανοσοποιητικού συστήματος	Όχι Συχνές	Αντιδράσεις υπερευαίσθησης (π.χ. σφαιροειδίδη, κνησμός, εξάνθημα)*
Διαταραχές του νευρικού συστήματος	Πολύ Συχνές	Κεφαλαλγία
Αγγειακές διαταραχές	Συχνές	Υπόταση**
Διαταραχές του αναπνευστικού συστήματος, του θώρακα και του μεσοθωρακίου	Συχνές	Ριική συμφόρηση*
Γενικές διαταραχές και καταστάσεις της οδού χορήγησης	Πολύ Συχνές	Όδιδη, κατακράτηση υγρών***

* Το δεδομένο προέρχεται από συγκριτικές, ελεγχόμενες με εικονικό φάρμακο μελέτες. Περιγραφή επίσημων ανεπιθύμητων αντιδράσεων
 ** Η υπόταση έχει συζητηθεί με τη χρήση των ERA. Σε μακροχρόνια, δόση-τηρή μελέτη σε ασθενείς με ΠΙΑΥ, αναφέρεται υπόταση για το 7,0% και το 4,4% σε ασθενείς που έλαβαν μακνιτάνη 10 mg και εικονικό φάρμακο, αντίστοιχα. Αυτό αντιπροσώπευε σε συχνότητα 3,5 επεισοδίων ανά 100 στη ομάδα των ERA, 100 στη ομάδα μακνιτάνης 10 mg συγκριτικά με 2,7 επεισοδία ανά 100 στη ομάδα εικονικού φαρμάκου.
 *** Το οίδημα/κατακράτηση υγρών συζητήθηκαν με τη χρήση των ERA. Σε μακροχρόνια δόση-τηρή μελέτη σε ασθενείς με ΠΙΑΥ, η συχνότητα εμφάνισης οίδηματος ως AE στη μακνιτάνη 10 mg και σε ομάδα εικονικού φαρμάκου ήταν 21,9% και 20,5%, αντίστοιχα. Σε μια δόση-τηρή μελέτη σε ασθενείς με ήπιας πνευμονοκτυ κίνηση, η συχνότητα εμφάνισης ανεπιθύμητων ενεργειών παρεκκρινώδους οίδηματος στις ομάδες θεραπείας μακνιτάνης και εικονικού φαρμάκου ήταν 11,8% και 6,8%, αντίστοιχα. Σε δύο δόση-τηρή κλινικές μελέτες σε ασθενείς με διαπυκνωτικό αίμα σχετισμένα με συμπτωματική οσφύδη, η συχνότητα εμφάνισης ανεπιθύμητων ενεργειών παρεκκρινώδους οίδηματος κυμαίνονταν από 13,4% έως 16,3% στις ομάδες της μακνιτάνης 10 mg και από 6,2% έως 4,5% στις ομάδες εικονικού φαρμάκου.

Με φυσιολογικές εργαστηριακές εξετάσεις
 Ηπιαστές αμφοτεροφαιρίνες Η συχνότητα εμφάνισης αλλαγών των αμφοτεροφαιρών (ALT/AST) > 3 X ULN ήταν 3,4% στη μακνιτάνη 10 mg και 4,5% στο εικονικό φάρμακο σε δόση-τηρή μελέτη σε ασθενείς με ΠΙΑΥ. Αλλαγές > 3 X ULN εμφανίστηκαν στο 2,5% των ασθενών που έλαβαν μακνιτάνη 10 mg έναντι του 2% των ασθενών που έλαβαν εικονικό φάρμακο. Αμοφοφαρίνη Σε μια δόση-τηρή μελέτη σε ασθενείς με ΠΙΑΥ, η μακνιτάνη 10 mg σχετίζεται με μείωση μείωση της αμοφοφαρίνης έναντι του εικονικού φαρμάκου 1 μg/L. Μια μείωση από την τιμή αναφοράς στη συγκέντρωση αμοφοφαρίνης έως κάτω του 10 μg/L αναφέρεται στο 3,7% των ασθενών που έλαβαν μακνιτάνη 10 mg και στο 3,4% των ασθενών που έλαβαν εικονικό φάρμακο. Λευκά αιμοσφαίρια Σε μια δόση-τηρή μελέτη σε ασθενείς με ΠΙΑΥ, η μακνιτάνη 10 mg σχετίζεται με μείωση του μέσου αριθμού λευκοκυττάρων από την τιμή αναφοράς 6,7 X 10⁹/L έναντι κάποιας αλλαγής σε ασθενείς που έλαβαν εικονικό φάρμακο. Αιμοπετίδιο Σε μια δόση-τηρή μελέτη σε ασθενείς με ΠΙΑΥ, η μακνιτάνη 10 mg σχετίζεται με μείωση του μέσου αριθμού αιμοπετλίων 17 X 10⁹/L έναντι μιας μείωσης 11 X 10⁹/L σε ασθενείς που έλαβαν εικονικό φάρμακο. Παθολογικός πλήθυσμος Η οσφύδη και/ή οποιαδήποτε κατάσταση της μακνιτάνης σε παθολογικό επίπεδο είναι σπάνια κλινική εμπειρία. Αναφορά πιθανολογούμενων ανεπιθύμητων ενεργειών Η αναφορά πιθανολογούμενων ανεπιθύμητων ενεργειών μετά από τη χορήγηση κάποιων κλασικών, του φαρμακευτικού προϊόντος είναι σπάνια. Επιπλέον, η συχνή παρακολούθηση της σχέσης οφθαλμολογική των φαρμακευτικών προϊόντων, Ξηρία από τους επαγγελματίες του τομέα της υγειονομικής περίθαλψης να αναφέρουν οποιαδήποτε πιθανολογούμενες ανεπιθύμητες ενέργειες μέσω του εθνικού συστήματος αναφοράς.

Εκδόχα
 Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων
 Μεσογείων 284, GR-15562 Χαλάνδρι, Αθήνα, Τηλ: + 30 21 32040380/337, Φαξ: + 30 21 05649585
 Ιστοσελίδα: http://www.eof.gr

Κυπρος
 Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, Υπουργείο Υγείας, CY-1475 Λεωκωσία, Φαξ: + 357 22508649
 Ιστοσελίδα: www.moh.gov.cy/phs

ΚΑΤΩΣ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ: Actelion Registration Ltd, Chiswick Tower, 13th Floor, 389 Chiswick High Road, Λονδίνο W4 4AL, Ηνωμένο Βασίλειο. **ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΒΕΒΩΡΗΣ ΤΟΥ ΚΙΤΙΝΟΥ:** Αύγουστος 2015

Περαιτέρω πληροφορίες διατίθενται από τον τοπικό αντιπρόσωπο του κατόχου της άδειας κυκλοφορίας. **Παρακαλούμε επικοινωνήστε με την Actelion Pharmaceuticals Ελλάς Α.Ε., τηλ: 210 675 25 00**

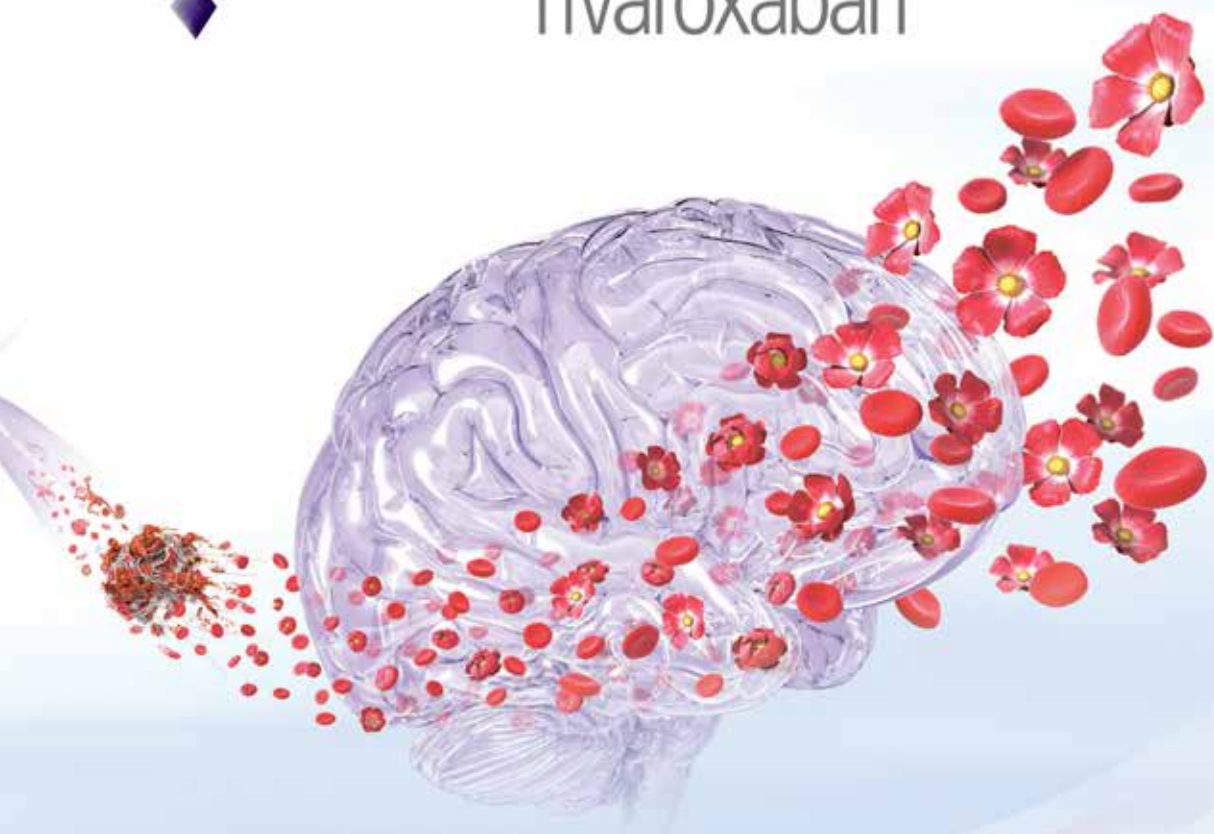
Βοηθήστε να γίνουν τα φάρμακα πιο ασφαλή και Αναφέρετε ΟΛΕΣ τις ανεπιθύμητες ενέργειες για ΟΛΑ τα φάρμακα Συμπληρώνοντας την "ΚΙΤΡΙΝΗ ΚΑΡΤΑ"

Xarelto®

rivaroxaban

15mg & 20mg

Bayer

Κάτοχος της άδειας κυκλοφορίας:
Bayer Pharma AG, 13342 Berlin, Γερμανία
Τοπικός αντιπρόσωπος του κατόχου άδειας
κυκλοφορίας στην Ελλάδα: Bayer Ελλάς ΑΒΕΕ,
Σωρού 18-20, 151 25 Μαρούσι,
Τοπικός αντιπρόσωπος του κατόχου άδειας
κυκλοφορίας στην Κύπρο: Novartis Ltd,
Τηλ: 00357 22483858

Τμήμα Επιστημονικής Ενημέρωσης
Τηλ: +30 210 6187742, Fax: +30 210 6187522
Email: medinfo.gr.cy@bayer.com

Πριν τη συνταγογράφηση συμβουλευθείτε την Περίληψη των
Χαρακτηριστικών του Προϊόντος που διατίθεται στο εκθετήριο

Εταιρεία συμπεριώθησης

ELPEN Α.Ε. ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Λεωφ. Μαραθώνος 95, 190 09 Πικέρια Αττικής,
Τηλ: 210 6039026 - 9, Fax: 210 6039300

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Σεβαστίας 11, 115 28 Αθήνα,
Τηλ: 210 7488711, Fax: 210 7488731
Εθν. Αντιστάσεως 114, 551 34 Θεσσαλονίκη,
Τηλ: 2310 459920 - 1, Fax: 2310 455269

LOT: 04.09.2014.0271

Βοηθήστε να γίνουν τα φάρμακα πιο ασφαλή και
Ανοφραγτικά
ΟΜΕΣ τις ανεπιθύμητες ενέργειες για
ΟΛΑ τα φάρμακα
Συμπληρώνοντας την -ΚΙΤΡΙΝΗ ΚΑΡΤΑ-